

Velatický
zpravodaj

2/2021

OBSAH

- 4 • Slovo úvodem
- 5 • Za námi
- 6 • Před námi
- 7 • Glosa místostarosty
- 7 • Bořič mýtů
- 7 • Téma / Obecní vodovod
- 16 • Rozhovor
- 24 • Články
- 36 • Listování kronikou
- 37 • Společenská kronika
- 38 • Velatická štafeta
- 39 • Kalendář akcí

Velatický zpravodaj 2/2021

Vydává: Obec Velatice • Velatice 92, 66405 • IČO: 488364, ev. č. MK ČR E 10217
• čtvrtletník • vydáno: 30. 6. 2021 • www.velatice.cz

Náměty a příspěvky posílejte na: starosta@velatice.cz

Texty: Tomáš Šenkyřík, Jan Grolich, Veronika Kadlecová, Petr Košina,
Anna Severová, Marcela Uhrová, Moravská národní obec z.s., Kateřina
Szczepaniková • Design, DTP: Tobiáš Grolich

Náměty a příspěvky
posílejte na:
starosta@velatice.cz

Uzávěrka příštího čísla
31. 8. 2021

Milí čtenáři

Ing. Tomáš Šenkyřík
starosta obce

Konečně se můžeme zhluboka nadechnout, společně oslavit normální život, těšit se na kulturní akce...

V

ážení a milí čtenáři, když jsem uvažoval před plánovanou uzávěrkou dalšího čísla našeho zpravodaje, o čem vlastně bude, jaké bude hlavní téma a zda bude někdo, kdo se rád podělí o svůj příběh, netušil jsem, že budeme muset konečný termín ještě dvakrát odložit. Doba letošního jara byla zvláštní, plná rozpaků a očekávání, jak pandemii zvládneme. Kdy se konečně všichni dostaneme na řadu se slíbeným očkováním a za jak dlouho se budeme moci opět scházet ve skupinách, sportovat a bavit se. Když jsem listoval kronikou a pročetl příběhy před koncem druhé světové války, uvědomil jsem si, že i my dnes jsme jeden rok vedli jakousi formu války, i když s neviditelným nepřítelem. Schovávali jsme se v domovech a za roušky, vycházeli jen v nutných případech a čekali jsme na pomoc ve formě očkování. Ten pocit při vnímání, kdy už se život vrací do normálu, lidé se usmívají a baví se na ulici jen

tak, ten pocit je dnes přece jen trochu podobný, tak jako tenkrát.

Musím se přiznat, že v době, kdy vzniká tento úvodník, je situace už o poznání veselejší. Nejen, že se uvolňují vládní opatření, ale i příroda se umoudřila, oteplilo se, vše je zelené a někteří z nás už sklízí i první úrodu jahod a třešní. Konečně se můžeme zhluboka nadechnout, společně oslavit normální život, těšit se na kulturní akce, chodit do školy a na nákupy, sportovat, a hlavně můžeme plánovat, co ještě v té druhé půlce roku musíme stihnout. Proto bych vám všem chtěl popřát, aby počátek léta byl pro vás začátkem lepší doby po vyhrané válce. Aby ta nová doba byla začátkem nových možností, hezkých zážitků a dobrých přátel. A především, abychom se z této zkušenosti poučili a nemuseli se už k podobným opatřením opět vracet. Přeji vám příjemné chvíle. ♦

Za námi

Schválené žádosti o dotace

V tuto dobu již máme na stole rozhodnutí z úřadu Jihomoravského kraje o schválení dotačních žádostí. Byla nám přiznána dotace z programu rozvoje venkova na opravu střechy MŠ, pak také z programu na boj proti suchu na projekt mapování a projektování prvků pro zadržení vody v krajině, a také dotace na výsadbu a údržbu stávající zeleně. A stejně jako minulý rok jsme obdrželi dotaci na prarodinné aktivity.

Oprava sokolovny

Plánované dílčí práce na opravě sokolovny jsou hotové. Opraveny jsou sociálky v mezipatře a velkou obnovou prošla i bývalá výkupna ovoce. Tam bude klubovna spolku a uvolněný prostor v patře bude opraven v druhé fázi. Ten bude sloužit jako šatna pro sportovce. Dále byla vymalována chodba i tělocvična, protože po nedávné výměně oken byly stěny zapraveny pouze stavebně. Na celou akci vzorně dohlížel a technicky zaštitil místopředseda spolku pan Ing. Radoslav Ulrich.

Obnova veřejného osvětlení

V lokalitě Za Mlýnem jsme kolem cesty odstranili staré sloupy a elektrické vedení. Nahradili jsme je novými ocelovými stožáry s LED svítidly. Celá cesta bude nyní rovnoměrně osvětlena, a to od křižovatky u čerpací stanice až po horní konec Zamlýní.

Zprovoznění nové techniky

Nový traktor, vlečku, mulčovač i kartáč už parkujeme u obecního úřadu. Stroje jsme pojistili a přihlásili. Mnozí z vás už je mohli vidět v akci. Traktor s vlečkou jsme mj. využili při úklidu po kácení vrby u kulturního domu a mulčovač při prvním sečení trávy na obecních pozemcích. Na použití kartáče si budeme muset ještě chvíli počkat.

Popisy na hospodě a KD

Mnozí z vás si mohli všimnout, že máme na návsi nově označenou a pojmenovanou hospodu. Také jsme nechali nápisem označit i kulturní dům, aby vše nové bylo v jednotném duchu. Myslím, že i taková maličkost na fasádě prostor na návsi výrazně doplní a pozvedne.

Občanské projekty

Na výzvu občanských projektů pro naši obec byly podány čtyři žádosti o podporu financování. Záměry žadatelů byly napříč volnočasovým spektrem. Konkrétně to jsou tyto projekty: došití převleků pro Tři krále, barvy a šablony pro Hry na chodníku, materiál na obnovu nápisu Las Velas nad obcí a také materiál na Velikonoční instalaci, která se hodně povedla. Všechny projekty naši zastupitelé schválili.

Před námi

Vyvložkování plynovodu Za Mlýnem

Vedení plynu v místě Za Mlýnem ve směru od váhy k pekárně je pozůstatek vnitřního rozvodu bývalého ZD. Aby bylo možné tuto trasu předat a nechat spravovat společností GasNet, je potřeba vedení opravit. Máme vybraného zhotovitele a oprava bude provedena na přelomu srpna a září tohoto roku.

Oprava mostu v Zaosadí

V těchto dnech budou zahájeny stavební práce na opravě mostu do Zaosadí u Zelené oázy. Práce jsou plánovány na celý měsíc červenec. Proto, prosím, při procházení kolem dbejte pokynů stavebníků a buďte opatrní. Po opravě bude most částečně nově podepřen a celý sanován, bude mít nový povrch a nové zábradlí. Také bude nově napojena asfaltová cesta směrem od garáží.

Oprava střechy mateřské školy

Máme vybraného dodavatele pokrývačských prací, zaplacenou zálohu a schválenou dotaci na spolufinancování z Jihomoravského kraje. Celá oprava je nákladově vyčíslena na částku bezmála 500.000,- a realizace proběhne 2. – 13. srpna 2021.

Nové veřejné osvětlení

Máme naprojektováno nové veřejné osvětlení kolem komunikace v nové zástavbě ve směru od potoka do kopce k vysílači. Podali jsme žádost o umístění stavby a máme nabídky na realizaci. Jakmile vybereme dodavatele a bude vydáno rozhodnutí ze stavebního úřadu, naplánujeme termín stavby.

Oprava poklopů

Od zbudování splaškové kanalizace uběhla delší doba a některé poklopy v komunikacích jsou uvolněné, propadené a jejich okolí popraskané. Vytipované bude třeba znovu usadit. Většinou se jedná o ty ještě neopravené. Oprava proběhne během prázdnin.

Bourání váhy

Odstranění budovy váhy u vjezdu do Zamlýni souvisí s opravou plynovodu. Jakmile bude oprava hotová a přemístěný hlavní plynoměr, budeme plánovat termín demolice. Chtěli bychom ji provést ještě v letošním roce.

Očkování

Poslední měsíce se mě lidé ptají jen na očkování. Napíšu o něm pár řádků i sem. Nikdy by mě nenapadlo, že přede mnou bude stát tak velký a důležitý úkol. Vůbec nechci říkat, že jsem to zvládl a že to funguje – pracuje na tom spousta lidí, dobrovolníků, odborníků i výborných manažerů. Jen díky nim se zatím nic organizačně nezadrhlo a na jižní Moravě bez problémů zvládneme vyočkovat vše, co dostaneme. Jediné, na co překvapeně narážím, je ta spousta laických názorů a někdy až šílených historek, co všechno může očkování způsobit. Nemám vůbec ambici zde vyvracet všechny ty dezinformace. Pevně doufám, že mi věříte, že nejsem očkovaný jen "na oko", že nejsem zaplacený Babišem, abych vás všechny nahnal na injekci smrti. Možná se vám to zdá bláznivé, ale i takové názory mi lidi zcela vážně píší. A i díky těmto naprosto smyšleným zprávám pak mají lidi obavy. Já vám chci říct, abyste neváhali. Teď už má možnost se k očkování přihlásit úplně každý nad 16 let. A pokud se té pandemie máme zbavit a nějak ji zkontrolovat, musíme se jí postavit. Ty dvě malé včeličky jsou to nejmenší. Všichni jsme opakovaně očkovaní na tetanus, byli jsme očkovaní proti neštovicím a skoro nikdo to neřeší. A teď, když se máme zcela přirozeně naočkovat proti nové nemoci, objeví se spousta úvah a nesmyslů. Jděte do toho, ať už máme všichni klid a nemusíme se bát o zdraví svých neblížších. Díky!

T Jan Grolich

Bořič mýtů

Mýtus:

Na návsi je velkokapacitní parkoviště

Pravda:

Stává se běžným standardem, že před vývěskou a kulturním domem na návsi stojí zaparkovaná auta tak, že jejich řada končí až před vchodem do kulturáku a někdy dokonce i ve dvou řadách. Nejen, že jejich majitelé blokují pěšinu kolem potoka a výjezd pro zásobování obchodu a hospody, ale také si překáží navzájem a situace se při vjíždění do křižovatky nebo projíždění cyklistů značenou trasou stává značně nepřehlednou. Prosíme všechny, kdo tato místa využívají pravidelně nebo i jen občas, aby byli ohleduplní a pokud tady nenajdou vhodné místo k odstavení auta, aby se snažili zaparkovat jinde, byť o kousek dál, a neomezovali tak ostatní v pohybu. Děkujeme.

OBECNÍ VODOVOD

Že nám teče z kohoutku dobrá voda, to je samozřejmé. Že je voda u nás levná? No máme svůj zdroj, tak proč ne. A když někdy neteče, tak... To se přece stát nemůže! Jenomže může a navíc, není to dnes nic jednoduchého, provozovat vodovodní síť „na vlastní triko“.

© Ing. Tomáš Šenkyřík

Velatická voda je rozhodně velká devíza, na kterou můžeme být právem hrdí. Naši předkové dobře věděli, že tady někde voda je, jak vodu v našem údolí získat a proč ji chránit pro ty, co přijdou po nás. Svědčí o tom dodnes zachované studny, které byly v historii veřejné a chodilo se k nim s nádobami, aby bylo doma z čeho vařit a kde se umýt. Jedna taková je stále zachovaná na návsi před domem číslo 18, další pak např. v Zaosadí u domu č. 65, nebo 44. Tam už jsou svědkem jen poklopy. Nakonec máme symbol vody i v našem znaku obce, který nám byl přidělen v r. 2000. Jsou to mimo jiné dvě černé nádoby s uchem, které charakterizují dostupnost vody na našem území už od dob založení osady Velatic ve 13. století.

Kvalitu naší vody a její vliv na zdraví jsme popisovali v jednom z minulých čísel zpravodaje. Našemu vodovodu je téměř 60 roků, prozatím funguje spolehlivě bez větších komplikací, a tak bychom vám rádi nyní celé naše zařízení přiblížili. Provozování a problematika vlastního obec-

ního vodovodu je poměrně obsáhlá. Rozdělil bych ji na dvě hlavní kategorie.

1. Administrativní část, 2. Technicko-technologická část. Abychom si mohli doma napustit vodu do sklenice, je třeba, aby obec zajistila propojení obou těchto částí.

Administrativa provozu vodovodu

Ta vychází z právních předpisů, především pak ze zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 263/2016 Sb. atomový zákon a z dalších vyhlášek a pokynů, které je třeba dodržovat pro splnění všech potřebných náležitostí. K tomu, pro orientaci a abychom nic neopomněli, nám pomáhá Provozní řád veřejného vodovodu zpracovaný „na míru“ našemu zařízení. V současnosti máme zpracovaný zbrusu nový Provozní řád pro vodovod, který nám vypracovala paní MUDr. Anna Žádníková. Původní provozní podmínky už byly zastaralé a nepostihovaly vše potřeb-

né. Navíc bylo potřeba reagovat na nově vybudované zdroje, vrty a jejich technologie, které v současnosti využíváme.

Jen namátkou k tomu uvádíme, co je třeba pravidelně kontrolovat a vykazovat, abychom si mohli dovolit pouštět vodu za cenu 17,- Kč/m³.

Každý den je třeba kontrolovat dávkovací čerpadlo pro chemickou úpravu vody. Na úpravu se používá chloritan sodný. Sledováním jeho úbytku a namátkovým měřením se kontroluje jeho množství ve vodě. Abychom včas předešli nechtěným únikům vody např. na porušeném vedení, je také třeba každý den odečíst stav vyčerpané vody do vodojemu a stav spotřeby na elektroměru. Dlouhodobým sledováním máme zaznamenané průměrné hodnoty spotřeb. A pokud dojde k nějakému výraznému navýšení, je téměř jisté, že je někde problém a musíme co nejrychleji najít příčinu. K pravidelným činnostem také patří laboratorní rozbor vody, které objednáujeme. Službu nám dle vyhlášky č. 252/2004 Sb. zajišťuje Vodárenská a.s., a to šestkrát do roka na upravenou

vodu a jednou ročně na surovou. Protokoly o provedených zkouškách jsou podkladem pro Krajskou hygienickou stanici, která kontroluje a dohlíží na provoz našeho vodovodu. Nejen, že je třeba vést agendu o vyčerpané vodě a spotřebách, ale také hospodařit s celým majetkem, stanovovat cenu za vodu s ohledem na náklady a tvorbu rezerv. Plánovat obnovu a investice do dalšího rozvoje podle potřeb obce. K tomu všemu slouží výkazy, které je třeba jednou za rok odeslat na různé instituce jako jsou Povodí Moravy s.p., Český statistický úřad, Ministerstvo životního prostředí nebo Ministerstvo zemědělství.

Technicko-technologická část

Tady jsou zahrnuty všechny komponenty, aby voda tekla tam, kam má. V podstatě od samotného vrtu, přes jeho vystrojení sacím vedením, čerpadlem, elektronikou, dále tlačným potrubím k dávkovacímu čerpadlu chemické úpravy do čerpací stanice. Pak pokračuje výtlačným potrubím přes škrtkové ventily, uzávěry až do zásobníku samotného

vodojemu nad vesnicí. Odtud voda vlastní hmotností samospádem teče potrubím do hlavního řádu odkud už jsou napojeny samotné domovní přípojky.

Kde se zdroje nachází?

První vrt s označením HV 2, který je v bývalé „Cihelně“, je 13 m hluboký.

Další tři jsou na dohled, naproti pomníku Tří chlapců s označením HV 101, HV 102 a HV 103. Tento zdroj byl zbudován v roce 2020 v rámci projektu Posílení vodního zdroje kvalitní pitné vody v obci v rámci dotace poskytnuté z Ministerstva životního prostředí. Voda je zde čerpána z hloubky 85, 70 a 15 m. Je tedy méně ohrožena případným povrchovým znečištěním a díky těmto vrtům máme do budoucna dostatečnou rezervu pro její spotřebu.

Všechny naše zdroje jsou oploceny a označeny oznámením o ochranném pásmu. Tento bezprostřední prostor je chráněný, a i jeho širší okolí je třeba udržovat v čistotě. Naše hlubinná voda je pod nepropustnými vrstvami sedimentů, tedy její znečištění není snadné. Nicméně i ta povrchová voda se jednou může dostat do větší hloubky a pokud nebude dobrá, tak jde jen těžko vyčistit.

Co s vodou ve vrtu?

Nejprve jsou na řadě čerpadla, která nasávají vodu z vrtu a tlačí ji do čerpací stanice, kde se voda upravuje chlorováním na hodnotu pitné vody pro potřeby domácností. Čerpací stanice je také srdcem našeho vodovodního řádu. Je tam umístěna elektrická rozvodná skříň se spínáním čerpadel, ventily a uzávěry pro potřebu přesměrování nebo uzavření vodovodu.

Z čerpací stanice se voda dál dostává výtlačným potrubím do vodojemu nad vesnicí. Tady se projeví výkon čerpadel, aby celý

objem vody v potrubí vytlačila na kopec nad mlýnem a naplnila tak vodojem „až po rysku“. Ta je na hodnotě 98 m3. Takto velká nádrž je zabudována v zemi a první velkou výhodou je, že na celkovou zásobu výrazně nepůsobí teplota okolí a voda je tak udržována v relativně stálé teplotě. Tento způsob brání případnému množení mikroorganismů a jiné degradaci vody.

Plný objem vody ve vodojemu v současné době vydrží asi na 1 den spotřeby pro celé Velatice. Voda je do vodojemu dočerpávána průběžně. Pokud hladina ve vodojemu poklesne, sníží se i tlak v potrubí a poznají to nejdříve ty domácnosti, které jsou postavené na kopci. Aby se tak nestávalo, je v zásobníku plovák, který hlídá výšku hladiny a podle situace dává impuls pro sepnutí čerpadel u vrtů. Voda se pak do vodojemu dočerpá. Pokud čerpadla vypadnou, máme necelý den na jejich zprovoznění, abychom dodávku vody obnovili a nebyli nuceni použít náhradní řešení např. dovozem pitné vody v cisterně.

Kudy z vodojemu?

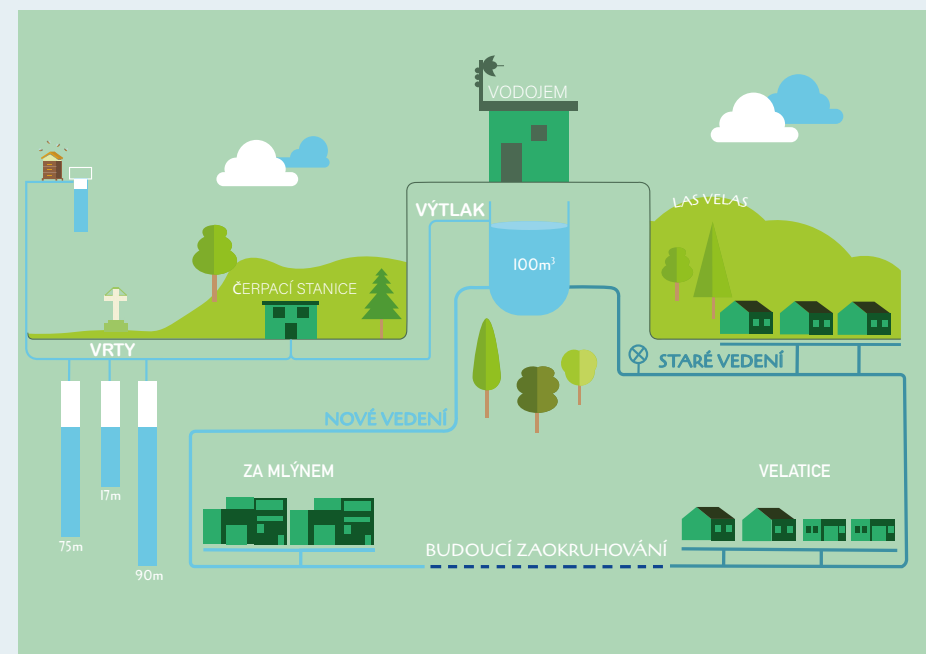
Z vodojemu nad vesnicí pak voda teče samospádem potrubím do celé vesnice. K tomu v tuto chvíli slouží dvě větve. Jedno hlavní vedení bylo vybudované před 60 lety. Z vodojemu vede kovové potrubí přes hlavní uzávěr mezi domy do Zaosadí a odtud je rozvod téměř po celé obci. Druhé plastové a novější vedení je položeno na druhé straně kopce směrem do Zamlýni. V tuto chvíli slouží pouze pro tuto oblast.

Máme jistotu?

Protože nic netrvá věčně a jsme si vědomi, že bude třeba v brzké době investovat do výměny stávajícího hlavního vedení z vodojemu ještě dřív, než budeme řešit

havarijní stav, nechali jsme zpracovat projekt na propojení nového vedení ze Zamlýni s původním rozvodem po obci. Tento záměr je především z důvodu zajištění zásobování domácností vodou „z druhé strany“, abychom snížili kolísání tlakových poměrů vodovodu a úplně vyloučili možné riziko přerušení dodávky pitné vody z důvodu havárie na vedení. S touto stavbou jako investicí dlouhodobě počítáme, máme už i stavebním úřadem vydáno Územní rozhodnutí a věříme, že všechna další jednání a žádosti o vyjádření povedou ke zkompletování všech projektových podkladů pro realizaci stavby.

Všechny další investice do našeho vodovodu, které plánujeme, ať už obnova stávajícího a dosluhujícího zařízení, nebo stavba a doplnění nových technologií v souvislosti s novými povinnostmi pro nás jako pro provozovatele, jistě časem povedou ke zvýšení jednotkové ceny vodného. Avšak uděláme všechno proto, aby naše voda, kterou všichni pijeme, byla stále ta nejlepší v okolí a abychom si ji i díky ceně dlouho považovali.

Pohled zastupitele

Jak jistě všichni víte, i voda, stejně jako oheň, dovede být dobrý sluha, ale zlý pán.

Chtěl bych se krátce zmínit o té hodné vodě, zkrocené do našich vodovodních baterií a zahradních hadic. Jako rodilý Velaťák, který už něco pamatuje, vím, že voda často netekla, hlavně o letních víkendech. Postupnými změnami technologie distribuce vody docházelo k těmto problémům stále

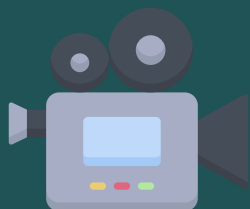
méně a v současné době jsou problémy s dodávkou vody naprosto výjimečné. K dalšímu zlepšení situace přispěje jistě i napojení nových vrtů, které byly nedávno za obcí vybudovány. Blížící se léto jistě opět přispěje ke zvýšení spotřeby vody, i přesto, že není nikdy jisté, jaké léto bude, neboť nejpřesnější informace meteorologa je ta, jak bylo včera. Važme si toho, že máme vlastní vodu za velmi nízkou cenu, i když je zbytečně tvrdá. S tím už bohužel obec nic dělat nemůže. I přesto, že se zdá být otázka vody bez problémů, chtěl bych

požádat spoluobčany o důležitou věc. Važme si vody a nakládejme s ní rozumně, ať zůstane i nadále zásobování obce vodou stejně kvalitní jako je v současné době. A za ušetřené peníze si můžete zajít na pivo do pěkně opravené hospody. Přeji vám krásné léto, teplou vodu v bazénech a hlavně zdraví.

T Petr Košina

JAK SE TVOŘÍ VIDEOZPRAVODAJ

Jedním ze způsobů, jakým můžete každý měsíc získávat informace o dění na obci, je Velatický videozpravodaj. Přinášíme vám rozhovor s jeho tvůrcem, kterým je David Dragoun. Už šest let působí jako kameraman, reportér a střihač v jedné osobě.

Ⓓ Veronika Kadlecová

Velatický videozpravodaj vychází pravidelně každý měsíc už od roku 2014. Byl jsi u jeho tvorby v roli kameramana od úplného začátku? Jak ses k točení videozpravodaje dostal? První videozpravodaj se na obecních stránkách objevil už na přelomu let 2013-14, kdy ho vytvářela šlapanická TV21. Pod jejich hlavičkou se pak objevoval až do března 2015. Na začátku roku 2015 se tehdejší starosta Honza Grolich rozhodl tvořit zpravodaj po vlastní ose. Vznikla tak nová podoba, kterou měl na starosti Jan Pololánek, a to jak znělku, tak natáčení a výsledný střih. Mě pak starosta oslovil hned měsíc na to s tím, že původní autor nemůže, a jestli to nechci zkusit. No, a od zpravodaje z května 2015 je to v mojí režii – vlastně teď končím šestý rok s videozpravodajem.

Jak se za tu dobu zpravodaj proměnil?

První nepříliš viditelná, ale hlavně slyšitelná změna nastala zhruba po roce – v březnu 2016, kdy jsme přidali klopový mikrofon. Až po upozorněních ze strany diváků jsme pak zjistili, že mikrofon snímá jen jednu stopu, takže v tomto zpravodaji jede zvuk jen z levé strany – to jsem pak musel korigovat v dalších zpravodajích ručně. Další změnou byl rok 2018, kdy obec slavila výročí 730 let, takže se do slavnostní grafiky „převlékl“ i videozpravodaj. Na konci roku 2019 jsme pak s videozpravodajem vyhráli v rámci soutěže Vesnice roku celostátní cenu za Inovativní obec a za vyhrané peníze se pořídila nová kamera a k ní bezdrátový mikrofon. Následně na jaře 2020 dostal videozpravodaj novou

grafiku sjednocenou s tištěným zpravodajem a dalšími vizuálními prvky obce, což vytvořil Tobiáš Grolich. No a poslední změna je tu od podzimu 2020, kdy se vyměnila „hlavní hvězda“ a zpravodaj točíme s novým starostou Tomášem Šenkyříkem.

Ted' už v procesu vytváření každého videozpravodaje působíš nejen jako kameraman a reportér, ale i jako střiháč a výsledná podoba zpravodaje je z velké části Tvoje dílo.

No, já vlastně všechny tyhle věci na zpravodaji dělal od začátku – natáčení, i střih. Výsledná podoba je ale moje dílo jen technicky. Scénář i podoba – to všechno byla vize Honzy Groliche, já to jen zpracoval podle jeho instrukcí. A tak je to víceméně dodnes – videozpravodaj je přece jenom z velké části vizitka starosty. Ten tam nejvíc mluví, ten představuje, co se na obci děje, takže to musí být hlavně podle jeho představ.

Jak ses naučil natáčet, střihat? Dělal sis nějaký kurz?

Kurz žádný nebyl – od začátku to bylo všechno tak nějak stylem pokus-omyl, vše jsem se učil za pochodu, pod Honzovým dohledem. Dokonce jsem vlastně na začátku neměl ani původní zdrojové materiály ke znělkám a přechodům, takže jsem si to všechno musel vystříhat z toho prvního zpravodaje z dubna 2015. Proto taky můžete na konci úvodní znělky slyšet zpívání ptáků – bylo přimícháno v té první znělce a už se toho nedalo zbavit. Vlastně to tam nakonec zůstalo až do výměny znělky.

Mohl bys nám přiblížit, jak tedy vzniká jeden díl videozpravodaje? Kolik času to zabere?

První, co se točí, bývají reportáže – pokud je tedy z čeho. To znamená dojít na akci, natočit pár záběrů a rozhovor s někým z organizátorů. Většinou tam nějaký čas zůstávám, ale když mě tlačí čas, dá se to zvládnout i během pár minut. Na přelomu měsíce se pak se starostou sejdeme a natočíme, co

ma „na srdci“. Tahle část je čistě v jeho režii, podle toho, co si naplánuje. Většinou točíme hodinu až dvě, záleží, jak moc cestujeme po vesnici. Poslední fáze je střih, což mi většinou zabere zhruba hodinu. Pak zpravodaj nahraju na Youtube a pošlu odkaz starostovi ke kontrole. Pokud to odsouhlasí, nahrávám to pak i na Facebook.

Videozpravodaj je tvořený obvykle ze dvou částí. V první části starosta informuje o aktuálním dění v obci a ve druhé části najdeme reportáže z uplynulých akcí v daném měsíci. Jak moc se liší z hlediska jejich tvorby? Co Tě baví víc?

To se asi nedá říct – obojí má něco svého. Na natáčení úvodních informací mě baví hlavně to, že jsem „u zdroje“. Do zpravodaje se dostávají spíš jen plány a výsledky, ale spousta zajímavých informací o průběhu rekonstrukcí apod. se tam už nevejde, ale je fajn se je dozvědět. Reportáže jsou zase víc v mojí režii – můžu na nich zkoušet různé záběry a podobně. Tady ale patří hlavně velké díky vám všem, co mi do zpravodaje ochotně povídáte na kameru. Bez toho by to nebylo ono.

Je něco, co Tě na vytváření zpravodaje vážně nebaví?

Jo – když mám na kameru mluvit já. A pak se ještě xkrát poslouchat při střihání (smích).

Kromě záběrů na klasickou kameru se začaly ve zpravodaji objevovat i záběry z dronu, které točíš také Ty. Jak se Ti s dronem pracuje?

Dron jsem si pořídil původně jen pro sebe. Pak mi přišlo škoda nevyužít zajímavých záběrů, které se s dronem dají dělat. Myslím, že třeba záběry z loňských hodů nebo z TFA vypadají parádně. Snažím se točit tak, abych nikoho neohrožoval, případně netočil dvory domů a podobně. Každopádně, kdyby to někomu na místě vadilo, stačí přijít a říct – já se nikde neschovávám.

Vzpomeneš si na nějakou zajímavou nebo vtipnou historku, která se při natáčení videozpravodaje stala?

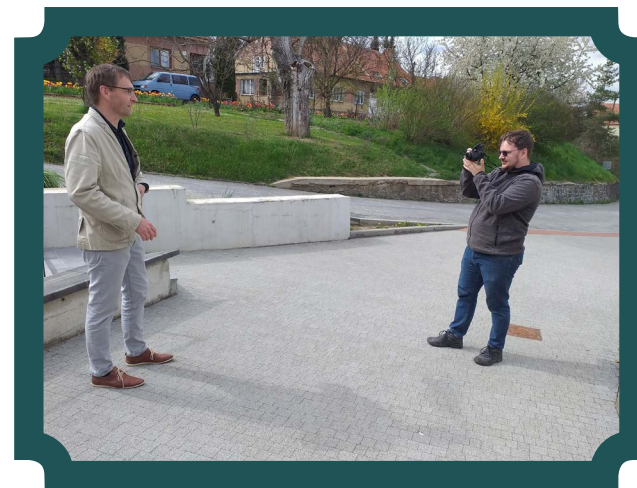
Tak, překnutí bývá spousta, ale vyloženě vtipnou... Spíš mě napadá asi nejzajímavější natáčení, což byly loňské Vánoce. Kvůli koronavirovým opatřením nemohlo proběhnout tradiční zpívání pod vánočním stromem, tak jsme přemýšleli, jak lidem v obci tento zážitek přiblížit aspoň na dálku. Původní plán natočit to jako film odehrávající se po celé vesnici vzal kvůli dešti za své. Nakonec jsme strávili štedrodenní dopoledne na obecním úřadě a myslím, že se nám to docela povedlo.

To můžu potvrdit, jelikož jsem taky byla u toho. Jak je to s reportážemi z tradičních akcí? Nepřijde Ti občas už jako otrava, že točíš každý rok prakticky to samé?

Ono těch akcí, které by se vůbec neměnily, moc není. Přece jenom i organizátoři všech těch sportovních, dětských a kulturních akcí se je sami snaží obměňovat. K dalším, jako jsou rozsvícení vánočního stromu apod. zase tak nějak patří, že se to opakuje a nemění. No a u hodů se snažím vymyslet něco, co jsem ještě netočil – tak posledně přibýly záběry z mého dronu.

Při točení videozpravodaje se skrýváš za kamerou, ovšem možná ne všichni čtenáři vědí, že je možné Tě vidat i na jevišti jako moderátora IMPRO DŽOW. Letos to bude devět let od našeho úplně prvního představení tady ve Velaticích. Co Tě na moderování nejvíc baví?

Asi to, že jsem u toho, pomáhám to představení tvořit, a přitom nemusím být tím, kdo je vtipný. Sem-tam něco plácnu mezi disciplínami, když mě něco napadne, ale spíš se bavím sám. Já se vlastními vtipy většinou odbourávám sám (a dost často taky jediný), což by na scéně fakt nešlo.

A co je pro moderátora improvizace show nejtěžší?

Rozhýbat diváky. Přece jenom tohle divadlo je dost o tom, aby diváci napovídali témata, aby bylo jasné vidět, že se nic předem nechystá, a aby pak taky reagovali. Asi neznám horší okamžik, než když potřebuju pár slov na témata a z hledíště se ozývá hrobové ticho.

Máš zajímavou práci na operačním středisku hasičů. Co Tvoje práce obnáší?

Operační středisko zajišťuje několik věcí dohromady. První je příjem tísňových hovorů na linkách 150 a 112 (tyto dvě jsou svedeny dohromady, takže je jedno, kterou z těchto linek vytočíte, dovoláte se na stejný telefon – 155 a 158 jsou zvlášť). Tady se od lidí, kteří potřebují pomoc, získají informace o volajícím, místu události, rozsahu a potřebné pomoci a tyto se pak rozepisují

samotným operačním střediskům jednotlivých složek, případně se tam i telefonicky předávají. Operační důstojníci pak mají za úkol vysílání jednotek hasičů na místo, komunikaci s nimi a poskytování jim informační podpory. Zároveň mají na starosti informování např. starostů, pohotovostních služeb – prostě shánění všech a všeho, co velitel zásahu potřebuje na místo. V neposlední řadě pak zajišťují varování obyvatelstva – je to právě operační středisko, které spouští sirény.

Já sám jsem na operačním středisku desátým rokem a za tu dobu jsem prošel v podstatě všechny pozice – začínal jsem na tísňové lince, pak jsem byl operačním důstojníkem a teď od začátku roku vedu směnu, což ale neznamená, že bych ty ostatní činnosti nedělal – všichni musíme do jisté míry umět všechno.

Musíš znát z hlavy postupy a reakce na všechny možné situace, do kterých se lidé, kteří volají na 112, dostanou nebo máš po ruce (před sebou na počítači) nějaký manuál?

Všechny situace se znát nedají, každý hovor je jiný. Samozřejmě, existují základní postupy, které člověk nosí v hlavě, ale nepřipraví vás na všechno. Drobnosti, jako jsou hořící koš nebo spadlý strom, člověka nepřekvapí, ale když vám volají z hořícího domu, od hromadné nehody, nebo když se ozve člověk, který plánuje skočit z mostu – to jsou věci, na které vás sebelepší kurz nedokáže plně připravit, a i když postupy existují, vše je to o komunikaci s tím konkrétním člověkem na druhé straně telefonu. Ať je to kdokoli, musíme se mu pokusit pomoci co nejlépe.

Zažíváš v práci i horké, dramatické chvíle, kdy je potřeba zachovat si chladnou hlavu a určitý odstup. Jak se Ti to daří?

Možná to bude znít trochu cynicky, ale člověk do určité míry časem otupí. Dodnes si pamatuji svůj první hovor k události, při které někdo zemřel, ale když takové řešíte tři denně, nemůžete si brát každý osobně. Ty těžší, emotivnější hovory v člověku zůstávají, ale je potřeba se z toho oklepat a jít dál, za minutu vám může zazvonit další telefon s novým člověkem, který potřebuje pomoc a musí se mu jí dostat. Pro ty, co ovládají angličtinu, doporučuji krátký, asi 6minutový film Operator (k nalezení na Youtube), kde je právě toto skvěle ukázáno.

Na závěr tu máme dvě tradiční otázky: Co se Ti nejvíc líbí na životě ve Velaticích?

Že je tu všechno vlastně hned za kopcem. Všude to máme blízko, ale jsme schovaní.

A kam si jezdíš nebo chodíš nejraději odpo-

činout?

Mně stačí vyjít na dvorek, obzvlášť teď na jaře – bydlíme v Podškolí, takže za domem teče potok a za ním začíná stěna zeleně, všude zpívají ptáci – existuje větší pohoda?

David Dragoun

Věk: 30 let

Povolání: Vedoucí směny na operačním středisku HZS JmK
Od roku 2015 reportér, kameraman a střiháč videozpravodaje

Ekologie

Stále odpadky

Den Země, uklidíme Česko, podobné jarní výročí a akce se staly i u nás tradicí. Jen je třeba reagovat na aktuální opatření a nevytráčet ve skupinách. Tak tohoto nařízení se před nedávnem zhostily dvě energické dámy z Mokré opravdu po svém. Vzaly si batůžky se svačinou, rukavice, pytle na odpad a reflexní vesty. Vydaly se tam, kudy většina z nás jen projíždí a uklidily neuvěřitelné množství odpadků. Tím místem je silnice, spojnice z Mokré směrem na kruhový objezd Brno, Vyškov, Šlapanice. V krátkém rozhovoru s jednou dobrovolnicí jsem se dozvěděl, že to nedělají pro radost, ale protože je to potřeba. 13 pytlů odpadků, to je opravdu potřeba. Nebo OSTUDA! Myslím, že to druhé. Přece odpadkových košů je i na veřejných místech dostatek, tak dovézt kelímek od kávy nebo PET lahev právě jedoucím autem do koše na parkoviště není nic, za co by se měl kdo

stydět. A hlavně, budme ohleduplní k ostatním a k přírodě. Komu by se líbilo vyrazit na výlet mezi odpadky. Mně rozhodně ne. Těm dvěma dámám, paní Karle Hružové a paní Ellen Křížové, nestačí jen poděkovat. Mají můj veliký obdiv a úctu. DĚKUJEME!

Třemdava bílá

Jednou z nejkrásnějších květů v naší přírodě je třemdava bílá. Je asi 40–100 cm vysoká, dekorativní bylina s nápadným hroznovitým květenstvím. Květy mohou být v různých odstínech růžové s tmavším žilkováním, ale najdou se i bílé varianty. Listy jsou lesklé, tmavě zelené, kopinaté, lichozpeřené a připomínají listy jasanu. Asi nás napadne, proč bílá, když je většina květů růžových, ale toto druhové jméno je odvozeno od barvy kořene, který se dříve užíval v léčitelství. Patří jako jediná u nás v přírodě volně rostoucí rostlina do čeledi rourovitých. Voní krásně po citrusech a silice, které za slunečného počasí intenzivně uvolňuje, prý lze zapálit. Kvetoucí třemdava vybízí k tomu, abychom si ji utrhlí a donesli domů. Ale pozor – patří mezi ohrožené druhy naší květeny a je zákonem

chráněná. Tato rostlina se však dovede ochránit i sama, což ovšem můžeme poznat až po utrnutí. Její listy i květy obsahují fotosenzitivní látky, které při styku s pokožkou a osvětlení slunečními paprsky způsobí zčervenání pokožky, z nichž se následně vytvoří bolestivé puchýřky, které se špatně a dlouho hojí. Stačí, když se o ni za slunečného dne otřeme holou nohou, a máme zaděláno na malér. Třemdavu můžeme vidět na našich zahrádkách, ale i v našem okolí jsou v přírodě místa, kde se na přelomu jara a léta hojně vyskytuje (konec května, začátek června), a kde se můžeme pokochat jejími krásnými květy a vůní. Jednou z lokalit v našem okolí je lom Hády, kde na prosluněném vápenci kvete záplava těchto květů. S třemdavou se můžeme také setkat na Lysé hoře nad údolím Říčky a jednou z velmi navštěvovaných míst je přírodní památka Stepní stráně u Komořan. V těchto lokalitách můžeme najít i další vzácné chráněné rostliny stepního charakteru jako kavyl Ivanův, oman mečolistý, prysec mnohobarevný, běložárka větvitá, snědky, rozrazilý a tužebníky.

této události bude v naší obci vyvěšena moravská vlajka. Moravská vlajka je v současnosti také vnímána jako symbol sounáležitosti občanů k území Moravy, jejího duchovního a společenského života.

Historie moravské vlajky

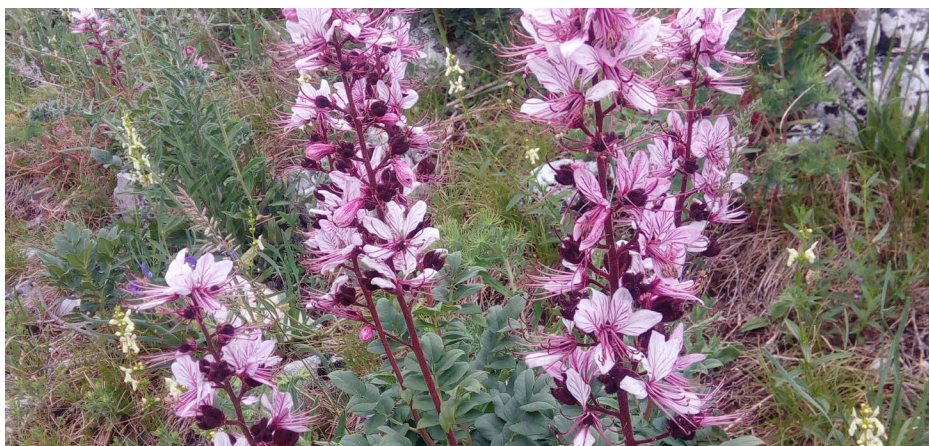
Zemské barvy a znak Moravy, 1900
Dnešní hojně rozšířená podoba moravské vlajky vychází ze zemských barev, zlaté a červené, kterých se od počátku 19. století používalo k výzdobě, později začaly být vyvěšovány i jako prapory. Oficiálního stvrzení se dočkaly v roce 1848, kdy poslanci Moravského zemského sněmu schválili 5. článek nové moravské ústavy, ve kterém se definuje zemský znak a zemské barvy: „Země moravská podrží dosavadní svůj erb zemský, totiž orlici vpravo hledící, v poli modrém a červenozlatě kostkovanou. Zemské barvy jsou zlatá a červená.“ Od stanovených zemských barev byla následně odvozena moravská vlajka, kterou tvoří dva vodorovné pruhy. Horní pruh je žlutý, spodní je červený. V druhé polovině 19. století a počátkem 20. století, v době vzestupu nacionalismu, to byla právě moravská vlajka, která sjednocovala obyvatelstvo naší země bez ohledu na národnost. Ačkoliv události dvacátého století nebyly pro její užívání příliš příznivé, najdeme o ní doklady za první republiky, po roce 1945 i kolem roku 1968.

Současná podoba moravské vlajky
Nový impuls k rozšíření přišel po uvolnění poměrů po roce 1989. Tradiční žlutočervené moravské vlajky začaly být opatřovány zemským znakem – šachovanou orlicí v modrém poli, a to z důvodu odlišení od jiných podobných vlajek. Tato varianta si pro svoji srozumitelnost i estetickou úroveň získala velmi rychle oblibu po celé Moravě a stala se základní a všeobecně uznávanou podobou moravské vlajky současnosti. Další použití moravské vlajky

Kultura

Moravská vlajka na počest příchodu Cyrila a Metoděje

Příchod patronů Moravy sv. Cyrila a Metoděje k nám na Moravu byla událost obrovského kulturního a duchovního významu nejen pro naši zem, ale pro značnou část Evropy. Na počest

Kromě tohoto nejvýznamnějšího svátku bývá moravská vlajka vyvěšována i v další dny spjaté s moravskou historií. 28. března si připomínáme výročí narození světoznámého moravského učence Jana Ámose Komenského, 15. září významného moravského politika a diplomata, ochránce moravských zemských práv a svobod, Karla staršího ze Žerotína. Zvolení moravského markraběte Jošta Lucemburského, zvaného též Moravský, římským králem připadá na první říjen, 28. října si připomínáme nejen vznik Československé republiky, ale také svatořečení velkomoravského panovníka Rostislava. Další vhodnou příležitostí jsou výročí a události spjaté s obcí (např. obecní slavnosti, hody), či některým z významných rodáků.

RegionŠlapanicko.cz je vhodná platforma pro propojování lidí a jejich spolupráci

Obyvatelé Velatic mají možnost sledovat web RegionŠlapanicko.cz, který jim přináší informace o místních službách, kulturních akcích, nabídce práce, články na domácí témata aj. Tento web je součástí regionálních portálů Brněnska, které letos v dubnu oslavily dvacáté výročí vzniku. Jejich záměrem je podporovat kvalitní život obyvatel a rozvoj obcí v okolí Brna a na Vysočině.

Na začátku byl nápad dvou středoškolských studentů vytvořit místní periodikum v obci Zastávka na Rosicku. V roce 2001 připravili internetový měsíčník E-METRO, který se po dvou letech změnil v portál regionu Rosicko. Začaly přibývat další regiony a v současnosti je v provozu 21 regionálních portálů. Jejich přehled můžete najít na odkaze RegionyBrněnska.cz, kde je také celá historie regionálních portálů v datech.

Informace na regionálních portálech slouží především místním obyvatelům, ale přejímají je také velké mediální společnosti.

Přinášíme vám ukázkou z rozhovoru s ředitelem a zakladatelem portálů Martinem Horkým, kde

se dozvíte, jak se RegionyBrněnska rozrůstaly, kdo jsou uživatelé portálů, k čemu jim stránky slouží a jak probíhá spolupráce s místními zpravodaji. Celý rozhovor s redaktorkou Kateřinou Szczepanikovou najdete na www.regionyslapanicko.cz. Martin Horký v něm vypráví, jak se mu podařilo volnočasovou aktivitu přetvořit v ziskový projekt a o neúspěších, které překonal. Dále o tom, jak souvisí rozvoj regionálních portálů s jeho dlouholetým pobytem v Japonsku, a že péče o regionální oblasti ovlivňuje celou společnost.

Regionální portály postupně přibývaly – Blansensko, Židlochovicko, Pohořelicko, Ivančicko a Velkobítešsko...

Portály v dnešním grafickém konceptu a funkcionalitě byly spuštěny před deseti lety, 1. srpna 2011. Připadaly mi jako vhodná platforma pro propojování lidí mezi sebou a jejich spolupráci. Jedno z prvních mediálních partnerství, které jsme uzavřeli, bylo při organizování celorepublikové akce Uklidme Česko. Tím, že jsme regionální, můžeme informovat o jednotlivých úklidových akcích. Lidé se dali dohromady

a řekli si „místo výletu půjdeme uklízet“. Tímto způsobem podporujeme místní iniciativy na různých úrovních.

Jsou mezi těmito jednadvaceti portály významnější rozdíly?

Je obrovský rozdíl mezi regiony, které jsou v blízkosti Brna, a těmi na začátku Vysočiny, jako např. Moravské Budějovicko nebo Třebíčsko. Čím jdete od Brna dále, tím zřetelnější je rozdíl ve struktuře průmyslu a služeb. Regiony blízko Brna mají větší příležitosti kulturního vyžití a je v nich i více firem. V těch vzdálenějších není tolik pestrá nabídka volnočasových aktivit. Bezesporu je tam důležité zase jejich spádové město. Vzhledem k tomu, že každý náš portál je vystaven stejně, jsou rozdíly vidět třeba v počtu akcí v kalendáři.

Jakým způsobem s vámi uživatelé portálů komunikují?

Většinou je to tak, že něco potřebují a nedokáží to nastavit. Pro nás je zpětná vazba velmi cenná, protože neustále zjišťujeme, že jsme

uzavření ve vlastní bublině a nedokážeme dohlédnout, jakým způsobem mohou uživatelé portály používat.

Když mluvíte o uživateli, máte na mysli jejich dvě skupiny – čtenáře portálů a firmy, které na nich inzerují?

Přesně tak, ale ta hranice mezi nimi se neustále stírá. S portálem můžete interagovat různým způsobem. Jednou si tam čtete článek, jindy si zadáte inzerát na pronájem bytu. Nyní připravujeme možnost vytvořit si vlastní profil uchazeče o práci a odpovídat pohodlně na nabídky práce různých zaměstnavatelů. Následně můžete sledovat jejich reakce, jak je to běžné u specializovaných pracovních serverů.

Naše unikum je, že když publikujete nějaký obsah, např. hledáte zaměstnance, dostanete několik služeb najednou – vaši pracovní nabídku zveřejníme na webu, zároveň ji rozešleme uchazečům e-mailem, zobrazíme v tzv. boxíku na hlavní stránce Seznam.cz a pošleme Googlu k indexaci. Dokonce umíme inzerát automatizovaně publikovat až na 42 facebookových stránkách. Portál tedy funguje jako jakýsi rozcestník, který vám zjednodušuje práci.

Jak probíhá spolupráce s místními zpravodaji?

V místních zpravodajích se často objevují zajímavé informace. Jsou to periodika, která jsou zajímavá nejen pro čtenáře z dané obce nebo města. Bývají ale špatně dostupná pro lidi mimo region. Častokrát je to tak, že o šikovných mažoretkách z jedné obce, které jsou mistry Evropy, v sousedním regionu nikdo moc neví. To je, myslím, škoda. Z tohoto důvodu spolupracujeme s desítkami redakcí místních zpravodajů a přejímáme jejich články. Zviditelňujeme něco, co v regionech je, ale informace o tom nejsou dostupné.

Vy jste také zprostředkovali pomoc v době pandemie. Jak?

Před rokem jsme zpracovávali různé speciály ve spolupráci s krajem a připravovali jsme základní informační servis ohledně dopravy a nabídek pomoci dobrovolníků přímo v regionech. Jako pomoc restauracím jsme jim nabídli možnost bezplatně propagovat polední menu. Informovali jsme také o tom, kde se šíjí roušky, které nemocnice mají nedostatek ochranných prostředků aj. Využili jsme portály k tomu, aby se lidé mohli mezi sebou propojit.

Dnes je naše role informovat o aktuálním dění, takže připravujeme servis o počtu nemocných, přípravách očkování a podobně. Nabídli jsme pomoc dobrovolnické iniciativě Cesta ven, která sdružuje komunikační agentury a pro úřad vlády vede kampaň k očkování. Poskytujeme naše kapacity zdarma, abychom podpořili zvládnutí pandemie.

Kateřina Szczepaniková

Hasiči

Předání šeku Nadačnímu fondu Krtek

Žjak už jsme vás dříve informovali, v loňském roce jsme v rámci Moravské ligy TFA rozjeli další projekt naší charitativní činnosti, a tím byl vznik transparentního účtu. Primárním účelem tohoto účtu je jednou za rok přispět vybranou částkou na Nadační fond dětské onkologie Krtek. V loňském roce se díky našim závodníkům, fanouškům, sponzorům a partnerům podařilo

vybrat částku 20 300 Kč, což jsou už celkem pěkné peníze.

Je nám velkým potěšením vám sdělit, že částka už doputovala ke Krtkovi a my máme velkou radost. Dne 28. 4. 2021 měli zástupci Moravské ligy TFA schůzku s paní Evou Kroupovou, ředitelkou nadačního fondu Krtek. Setkání to bylo velmi přátelské, milé, ale také konstruktivní. Bohužel se předání dárkového šeku nemohlo uskutečnit přímo v Dětské nemocnici, ale to hned, jak to okolnosti dovolí, napravíme. S paní ředitelkou jsme se domluvili na spolupráci i v letošním roce a hned jsme našli i shodu v tom, kam peníze z našeho příspěvku poputují. Částka 20 300 Kč přispěje na koupi speciálního přístroje, kterým je MOBILNÍ KYSLÍKOVÝ KONCENTRÁTOR. Tento přístroj umožňuje dětským i dospívajícím onkologickým pacientům, kteří potřebují celodenní saturaci kyslíkem, pohybovat se nejen v domácím prostředí, ale i mimo domov (např. vycházky, přeprava vozidlem apod.). Přístroj je mobilní a je vybaven záložní baterií, umožňuje tak pohyb i mimo dosah elektrické sítě. Mobilní kyslíkový koncentrátor

využívají onkologičtí pacienti většinou v paliativní části léčby s vážným poškozením dýchacího ústrojí v důsledku nádorového onemocnění. Klinika dětské onkologie Fakultní nemocnice Brno je spádovou oblastí pro pacienty z Moravy, Slezska a východních Čech. V průměru se na klinice za rok léčí 170 dětí a dospívajících s onkologickým onemocněním. Jedním z okruhů, který nadační fond podporuje, je také technologické vybavení této kliniky. Díky úzké spolupráci kliniky a nadačního fondu lze zajišťovat pacientům vysoký standard komplexní péče, a to v kurativní i paliativní léčbě.

My jsme moc rádi, že jsme mohli alespoň trochu přispět k většímu komfortu dětí, které se perou s těmito zákeřnými a těžkými nemocněními. Doufáme, že brzy budeme moci děti opět navštívit přímo na oddělení a pro letošní rok máme za cíl částku z roku 2020 rozhodně překonat. Věříme, že nás v tom nenecháte a na dobrou věc přispějete. Stav transparentního účtu č. 2601773032/2010 můžete s námi sledovat na www.mltfa.cz/ml-tfa-pomaha/ Martin Novotný, Veronika Kadlecová

Naši nejmenší

Milí přátelé a příznivci naší mateřské školky, už je to dlouho, co se to v naší školičce hemžilo dětmi, bylo slyšet štěbetání dětských hlásek a dětský smích. A konečně je to tu a je to zase super.

Protože nám počasí přálo, vydali jsme se na výlet na Santon. Cesta nebyla dlouhá a všichni jsme ji zvládli na výbornou. Na hřišti ve Tvarožně jsme si odpočinuli, posvačili, zahráli si na honěnou. Pak jsme se vydali do kopce na Santon malým podloubím z šeflíků, které sice ještě nekvetly, ale i tak měly své kouzlo. Nahoře jsme si prohlédli kapličku a zazpívali paní učitelce Marcelce a malé Zuzance k narozeninám. Ko-

chali jsme se výhledem na okolí, zpěvem ptáků a vůní kvetoucích trnek. Bylo to krásné. Výlet se nám moc líbil, a proto jsme si ho druhý i třetí den zopakovali. Jen s malou změnou. Místo na Santon jsme se šli podívat k rybníku na bobry. Ty jsme sice neviděli, ale už víme, co dokážou. Také jsme si nasbírali rákosí na vylepšení hmyzího domečku, který máme na školkové zahradě.

Současná situace nám nedovolovala žádné kulturní a společenské akce mimo školku, a tak jsme si museli vystačit sami. Po maškarním jsme si užili krásný čarodějnický rej. Všechny děti i zaměstnankyně školky dorazily v maskách. Ráno u vchodu vítala děti čarodějnice, kterou nám zapůjčila paní školnička Mirka. Sluníčko nám přálo, a tak jsme celý den strávili venku. Zatancovali jsme si na čarodějnické písničky, spálili na ohništi čarodějnic, kterou pro nás vytvořila paní asistentka Zuzka. Děti si uvařily lektvar v kotlíku, který byl dílem naší paní ředitelky. Naše čarodějky z kuchyně Janička a Hanička nám přichystaly těsto na hady a koupily párečky. Čarodějnice Jitka, Marcelka a Renatka válely z těsta hady a omotávaly

s nimi párečky na klacíku, a tak měly děti brzo co opékat. A byla to mňamka. Za doprovodu kláves, na které hrála paní učitelka Jitka, jsme zpívali známé písničky. Také jsme se naučili pěknou čarodějnickou básničku. Oběd jsme slupli také venku, a protože nebylo moc spáčů, zůstaly děti venku i odpoledne. Celý den byl plný sluníčka, veselí a dobré nálady. Sluníčko nás konečně pohladilo svými teplými paprsky a my si užíváme školkové zahrady. Za pomoci dětí paní učitelky vyplevelily záhonky a děti následně zasázely mák a hrášek. Do truhlíků, které jsme vytvořili ze starých polykarpovek, děti zasely ředkvičky a už teď nám krásně rostou. Také jsme ke kuchyni vysázeli bylinky – čokoládovou mátu, libeček, petrželku a další. Děti chodí pravidelně záhonky zalévat a už se těší na úrodu.

Marcela Uhrová

Farnost

Plánované akce:

27. 6. 2021 15:00
slavnostní požehnání, poté Farní den na farní zahradě ve Tvarožně
10. – 17. 7. 2021
pěší pouť do Vambeřic
17. 7. 2021
autobusová pouť do Vambeřic
25. 7. 2021 7:45 h
poutní mše ke sv. Anně ve Velaticích
1. 8. 2021 7:45 h
poutní mše u kaple Proměnění Páně v Mokré
8. 8. 2021
hlavní pouť ve Tvarožně – posvěcení baziliky

Panny Marie větší v Římě
7:45 h poutní mše v kostele
9:00 h poutní mše na Tvaroženském kopečku
10:45 h poutní mše v kostele
14. – 20. 8.
farní chaloupka – týdenní farní tábor pro děti – tentokrát v Opatově
5. 9. 2021
žehnání žákům a studentům na začátku školního roku
Tyto a další akce jsou zveřejněny na stránkách farnosti. Vzhledem k uvolňující se situaci předpokládáme, že se uskuteční, ale vše je v Božích rukách.

Ohlédnutí za proběhlými akcemi:
Pěší pouť do Žarošic
Díky uvolňujícím se opatřením mohla proběhnout plánovaná pouť do Žarošic. Již v půl sedmé ráno se v sobotu 17. dubna před blažovickým kostelem shromáždili poutníci, aby od otce Kopečka dostali požehnání na cestu a vyrazili vyzbrojeni rouškami a respirátory směr Žarošice. Tentokrát bylo tempo mírnější, protože setkání v Dobré Vodě bylo plánováno až na 13. hodinu a mše svatá v Žarošicích na 15. hodinu. Proto byl po cestě čas na modlitbu, osobní rozhovory a vzájemné sdílení se. Poslali jsme také pozdravy našim kněžím – otcům Nekudovi, Rybeckému, Brtníkovi a Ambrožovi, kteří se tak s námi duchovně spojili a poslali poutníkům i oběma farnostem požehnání. Také počasí asi pětadvaceti poutníkům přálo, cesty byly vyfoukané a suché a také srážky se nám vyhýbaly. V Dobré Vodě nás již čekal otec Pavel Kopeček, který se spolu s námi pomodlil a pověděl nám o historii tohoto poutního místa. V Žarošicích nás pak přivítal otec Pohanka, kterého velmi potěšilo, že jsme po období koronavirového temna zahájili putování na toto posvěcené místo. Zdůraznil, že je třeba důvěřovat Panně Marii a spolehnout se na její ochranu, a že máme

být vděční Bohu za kněze, kterého máme ve farnosti. Snad poprvé také do Žarošic nejel autobus a další poutníci přijeli jen auty. Přesto však to byl čas milosti. Věřím, že příští rok se situace uklidní a budeme moci v tradici pěší a autobusové pouti pokračovat.

Noc kostelů

„Přivádíš tmu, noc se snese, celý les se hemží zvěří“ (z žalmu 104) bylo motto letošní noci kostelů. Nevím, zda se celý les hemžil zvěří, ale kostel ve Tvarožné se hemžil spoustou příchozích.

Přišli jak místní, tak i návštěvníci z okolních farností, věřící i nevěřící. Byl tu prostor na prohlídku kostela, osobní rozhovory, ztišení i osobní modlitbu.

Byly také připraveny dvě přednášky. Otec Kopeček pro návštěvníky připravil komentovanou prohlídku interiéru kostela s komentářem k jeho výzdobě a zařízení. Seznámil nás s jednotlivými svatými na hlavním oltáři, v presbytáři i na bočních oltářích, zaměřil se také na výmalbu a vysvětlil nám její koncepci a to, co jednotlivé prvky znamenají. Např. že sloupy ve spodní části kostela připomínají naši pozemskost a spjatost se zemí, zatímco oblouky nám mají připomínat nebe a nebeské výšiny. Také jsme se dozvěděli, proč jsou v presbytáři ve výmalbě závěsy (jsou symbolem tajemství a upomínají nás na tajemství při proměňování chleba a vína v tělo a krev Pána Ježíše) a že dříve byl kostel rozdělen na mužskou a ženskou část. Ženy sedaly napravo v pohledu od oltáře, protože byly první, kdo přišel k prázdnému hrobu a setkaly se tam s andělem, který jim zvěstoval vzkříšení Pána (na této straně je proto umístěna i kazatelna). Muži sedali vlevo.

Další zajímavou informací bylo vysvětlení nápisu Altare privilegium, kdy byla dříve některým kostelům (a tedy i kostelu ve Tvarožné) udělo-

vána speciální výsada sloužit mše za zesnulé a prosit při nich za odpuštění jejich vin. Nyní se již tato speciální místa nerozlišují a za zesnulé můžeme nechat sloužit mši v jakémkoli kostele. Další přednášku si připravil bývalý starosta Ing. František Kopecký, který nás seznámil s historií farnosti, s výstavbou nového kostela a vzpomněl na kněze, kteří měli tuto farnost na starosti.

Na závěr pak následovalo ztišení u adorace, kdy jsme mohli děkovat Pánu Ježíši, chválit ho a přednášet mu své prosby.

Severová Anna

Velatická rodinka

Co je nového na cyklostezkách na Šlapanicku

V březnu a dubnu se postupně rozběhla stavba nových cyklostezek Jiříkovice – Blažovice a Kobylnice – Prace.

Začalo se vytyčením sítí a ochranou plynovodu, který cyklostezka kříží, pokračovalo se vytyčením trasy v terénu, zátěžovými zkouškami únosnosti a začaly práce na sanaci zemní pláně (na zlepšování únosnosti podloží) ve směru od Blažovic do Jiříkovic. Sanace na tomto úseku už je téměř hotová a bude následovat trasa z Kobylnic do Prace, kde momentálně probíhá skrývka zeminy. Navazovat bude pokládka dalších vrstev.

Zatím všechno probíhá podle plánu. Menší

zdržení nastalo v souvislosti s tím, že napoprvé nevyšly zkoušky únosnosti, ale opakované zkoušky již byly v pořádku. Menší komplikace při založení stavby nastaly v částech, kde se po zimě vyskytly větší plochy pod vodou, proto je součástí projektu i zlepšení odvodnění v těchto místech, zejména na začátku trasy v Blažovicích. Termín dokončení (podzim 2021) ale zatím není ohrožen.

Na stavbě se konají pravidelné kontrolní dny za účasti investora (Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko), zhotovitele (společnost Swietelsky stavební s.r.o.) a také starostů obcí, na jejichž katastrech stavba probíhá. Na vše dohlíží technický dozor a také projektant. Děkujeme všem občanům Blažovic, Jiříkovic, Kobylnic a Prace za pochopení a prosíme o trpělivost v dalším průběhu stavby. Věříme, že odměnou jim budou nové úseky cyklostezek, na kterých si přijdou na své všechny věkové skupiny při vycházkách i sportování.

V březnu a dubnu jsme také pracovali na vyúčtování I. etapy cyklostezek na Šlapanicku, které byly dokončeny v září 2020, a připravujeme I. a II. etapu cyklostezek na Pozořicku. I. eta-

pa Pozořicka prošla (zatím úspěšně) několika koly hodnocení žádosti o dotaci. Čeká nás ještě finální hodnocení a pokud i tam uspějeme, bude následovat rozhodnutí o poskytnutí dotace. Přípravné práce na druhé etapě Pozořicka budou obnoveny po rozhodnutí Ministerstva životního prostředí, kterým bylo zamítnuto odvolání jednoho z účastníků řízení proti rozhodnutí odboru životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

Rudolf Staněk, manažer DSO Šlapanicko

Kulatý dub

V současné době prochází naše lesy díky kůrovcové kalamitě velkou proměnou. Masivní těžba smrku napadeného kůrovcem mění ráz i vzhled našich lesů a neláká k jejich návštěvě. Takovou proměnou prochází i les mezi Ochozí u Brna, Březinou a Křtinami, i když naštěstí tu nejde o monokulturu smrku, takže zde můžeme najít i jiné porosty, díky nimž tu nevznikne vyprahlá planina.

Když procházíme touto lokalitou, mnozí z nás netuší, že tu bylo ponecháno přirozenému

rozkladu torzo stromu. Jde o asi 360 let starý strom – dub – který spadl 7. srpna 1986, dva dny po letní vichřici. Mnoho místních bylo překvapeno, protože se zdálo, že jde o zdravý strom, který byl 28 m vysoký s 13m bezsukým kmenem. Vyrůstal v hustém podrostu, který mu nedovoloval vytvořit boční zvětvění, a tím si udržel kolmý, plnoštíhlý, válcovitý a bezsuký kmen. Okolní stromy byly vykáceny a vysázeny nové, takže se přirozeně stal významnou dominantou. Pro jeho urostlý vzhled se mu říkalo kulatý a stal se cílem procházek lidí z širokého okolí a vedla k němu i zelená turistická značka (nyní její trasa vede jinudy, tudíž cestou po současném turistickém značení pozůstatky stromu nenajdete). Při prohlídce stromu po jeho pádu bylo zjištěno, že v koruně byla prasklina, díky níž do kmene zatékala voda a způsobila jeho poškození hnilobou, což vedlo k jeho pádu. Pozůstatky tohoto kdysi monumentálního stromu můžeme při troše štěstí najít i nyní – po 35 letech. Kmen se postupně rozpadá, je porostlý mech a kapradinami, suché větve

trčí jako chapadla nějaké pravěké příšery a ještě nyní je znát, že šlo o krásný, velký strom. Torzo kmene (odhad GPS souřadnic 49.2766983N, 16.7305778E) se nachází asi 50 m severně od památníku Ludvíka a Marie Belcredi v katastru obce Ochoz v lese směrem na Křtiny. Zmíněná turistická značka nyní prochází po lesních cestách asi 200 m od kulatého dubu. U kořenů původního dubu byl v roce 2013 vysázen dub nový. Přejme mu, aby z něj vyrostl tak silný a urostlý strom jako jeho předchůdce a dožil se alespoň 350 let ve zdraví.

Zaniklé osady

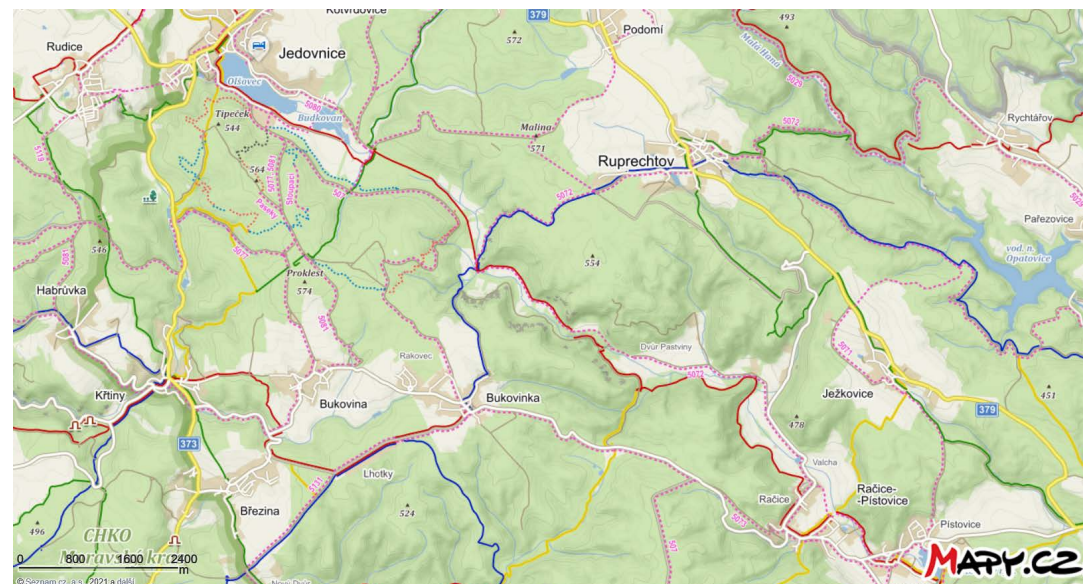
V této části Dražanské vrchoviny je možno najít pozůstatky zaniklých obcí. Ty se do dneška dochovaly v místních názvech. Budkovan u Jedovnic, Vilémov, Dvorce, Harbechy, Típeček. Původní obce byly zničeny většinou v období husitských válek nebo později v morových

obdobích. Pozůstatky těchto sídel však již nejsou téměř patrné – snad jen vyvýšeniny po zbytcích domů nebo drobné střeby z používané keramiky, či úlomky přepálené hlíny zbarvené do červena.

Jednou z nich je právě Bystřec na červené trase z Jedovnic do Račic – původní název Mehrlinslag. Podle archeologických výzkumů se předpokládá, že tato osada vznikla při kolonizaci okolo r. 1250 (první písemná zmínka 1349). Svahy kolem údolí byly vykáceny a v údolí byla zbudována stavení, kde začali noví usedlíci hospodařit. Odlesněním a následnými silnými dešti došlo k povodni a sesuvu půdy, která ves zničila, proto byla přesunuta o několik set metrů dále. V době jejího největšího rozvoje patřila k největším osadám v okolí. Měla asi 18 usedlostí na rozloze 20 ha a žilo v ní přes 100 obyvatel. Začátkem 14. století ale došlo k jejímu vypálení a zániku.

Podle výzkumů historiků souvisí s kolonizací této oblasti i pověst o krysaři z města Hameln, který, protože nedostal zapláceno, v r. 1284

pomocí své píšťaly odvedl z města 130 dětí. Předpokládá se, že krysařem byl vlastně lokátor (kolonizátor), který z hustě osídleného Hamelnu odvedl mladé lidi s dětmi na Vyškovsko, kde založili obec Hämlingen, což znamená „Hamel-nští“ (česky Hamlíkov). Tuto teorii podporuje i to, že město Hameln leží poblíž Schauenburku, odkud pocházel olomoucký biskup Bruno ze Schauenburku, jež kolonizaci Moravy podporoval. Obec Hamlíkov se dle pramenů nacházela v katastru obce Podomí asi 1 km na sever od obce Ruprechtov na okraji lesa ve svahu Psího žlebu. První písemná zmínka pochází z r. 1353, zanikla koncem 16. století.

1963

Výstavba vodovodu II. část

Dne 28. ráno nastoupila 4členná instalatérská četa, která pocházela ze Šlapanic z jednotného zemědělského družstva. Vedoucím této čtyř byl Beneš F. ze Šlapanic. Práce šla dělníkům dosti zdlouhavě, bylo zde vidět zbytečné prodloužení prací. Po dokončení instalace hlavního potrubí k národnímu výboru musela četa práci přerušit a odešla. Na jejich místo nastoupil Ivan Popov, aby pokračoval ve vyhlubování zákopu směrem do dědiny, pak úvozem k domku č. 97 na zahrádkách a po poli Poláčka Františka k domku č. 123, pak pokračoval do Podškolní ulice po obou stranách silnice až na konec osady. Vzápětí nastoupila do práce šestičlenná instalatérská četa pozemních staveb z Brna, aby započala opět s pokládáním rour pro hlavní potrubí. Pro přechod potrubí pod přemostěním potoka dalo velkou a obtížnou práci. Byla provedena obětavými občany, taktéž podkop

pod silnic před kulturním domem z levé strany na pravou. Již je měsíc červenec, započaly žně, je velké sucho, již dva měsíce neprší, ale Ivan Popov se svým bagrem tone v močalovité půdě od vodovodní jímky jiříkovického vodovodu a vyhlubuje zákop 2 m hluboký, kde nastupuje půl metru voda. Zákop nemůže být strojem dokončen, neboť se bořil hluboko do bahna. Toto dokončení výkopu bylo nutno provést ručně. Taktéž celý zákop po celé délce musel se vyhloubit o 2 m hlouběji. Byla to práce velmi obtížná a namáhavá a životu nebezpečná, neboť zde hrozilo sesutí zákopu, neboť stěny nebylo čím zajistit. Do přítokového zákopu až k přečerpací studni byly položeny roury o průtokové míře 8 cm. Při rýhování vodovodních zákopů postavilo se často mnoho různých překážek, které musely být odstraňovány ručně, s velkou pracností

a byly vždy včas a dobře vyřešeny. Po odchodu instalatérské skupiny F. Beneše ze Šlapanic nastoupila až po několika dnech nová skupina osmičlenná, a sice instalatéri pozemních staveb z Brna, kteří si se svojí prací počínali velmi dobře. Na rozvodnou síť přivařili pro každé domovní číslo výtakovou přípojku za poplatek 50 Kčs. Bratři Beránkovi František a Jiří z Velatic č. 12 provedli postupně na všech úsecích zkoušku potrubí tlakem požární stříkačkou, po níž bylo možno postupně zainstalovaný zákop ručně zahrnovati, což provedli občané velatictí sami, každý před svým domem. Do podzimu všechny práce na vodovodě skončily a v měsíci říjnu tekla voda až na několik čísel do všech domů, s výjimkou několika jedinců, kteří si zhotovení přípojky odepřeli. Dnes je vodovod velkým požehnáním všem občanům, i těm, kteří jeho budování ignorovali a odpírali svoji pomoc. Zato však dík a uznání patří těm, kteří se s velkou obětavostí

a námahou podíleli na jeho vybudování pro nás i budoucí pokolení. Po úplném dokončení prací s místním vodovodem, dostavila se k nám do Velatic komise okresního národního výboru v rámci okresní soutěže pro výstavbu v akci Z a nedůvěřivě kroutila hlavou, že naše obec během 6 měsíců zbudovala a dokončila celooobecní vodovod. Byla proto naše obec v rámci okresní soutěže vyhodnocena jako „první“ a přidělen jí peněžitý dar 5000 Kčs. Po dokončení vodovodu bylo nutno stále dozírat a řídit čerpání vody z čerpací studny do spádové nádrže na velkém kopci. Tuto práci vykonával až do dubna příštího roku důchodce a poslanec místního národního výboru Bohdan Vašíček č. 48 zdarma. Od měsíce dubna 1964 ošetřuje a dozírá na vodovod Eliáš Cyril č. 123 za poplatek 200 Kč měsíčně. Občané odpracovali 5.504 hodiny.

Společenská kronika

T SPOZ Velatice

Narozené děti:

Krčková Adéla
Drozdová Aneta
Přejeme mnoho radosti,
štěstí a zdraví.

Blahopřání jubilantům

V měsících duben až červen 2021 oslaví významné životní jubileum tito naši

spoluobčané:

95 let:

Ftačnicková Josefa

80 let:

Macháčková Věroslava

75 let:

Poláček Josef
Kříž Alois

70 let:

Poláčková Božena
Šikulová Jana

60 let:

Macháčková Dagmar

Všem oslavencům přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti do dalších let.

Navždy nás opustili:

Cupáková Jana ve věku 75 let
Jílek Rudolf ve věku nedožitých 93 let

Odpočívejte v pokoji!

Ctibor Dolanský ml.**Antonín Vodák**

Tondo, jsi ve Velaticích relativně nový obyvatel. Takže nám přiblíží, proč Velatice a jak se ti tu líbí?

Pocházím ze Žďánic u Kyjova, tudíž jsem při každé cestě do Brna nebo zpět vždycky měl velmi krásnou scenerii, která se nachází na sever od cesty z Brna do Vyškova. Nikdy jsem neodolal tomu pohledu, který ve mně vyvolával velmi příjemný pocit, který bych si troufl připodobnit k pocitu, který ve vás vyvolá vaše oblíbená melodie. Poté, co jsme se s manželkou rozhodli pro stavbu domu, bylo náhledni, kde budeme naše stavební místo hledat. Tak jsme objevili Velatice, které pro mě představovaly a představují ideální variantu pro bydlení. Malá vesnička s příjemnými a milými obyvateli, obklopená krásným okolím, navíc v bezprostřední blízkosti dálnice, a tudíž s výbornou dopravní dostupností do Brna.

Několikrát jsme se spolu i s tvoji paní potkali na vinařských akcích a vím, že ti tento mok chutná. Jaká je historie tvého vztahu k vínu? S vínem jsem v intenzivním vztahu už od raného mládí. Bez obav, nikoliv s jeho konzumací, ale pouze s výrobou tohoto blahodárného moku. Konzumace přišla na pořad samozřejmě mnohem později. Jelikož jsem vyrůstal na Moravském Slovácku (byť na jeho úplném okraji...), není nijak výjimečné, že moje babička vlastnila vinohrad. Pro mě to znamenalo hodně času stráveného s mým oblíbeným nástrojem, motykou. S odstupem času se na

dobu strávenou ve vinohradu dívám mnohem pozitivněji, než tomu bylo dříve. Naše moravské víno mám velmi rád a na jeho kvalitu jsem doopravdy hrdý.

Dříve jsi byl ředitelem Vojenské nemocnice v Brně a i v současné době máš zajímavé zaměstnání. Můžeš nám, prosím, přiblížit, co je jeho náplní?

Nyní působím na ředitelství Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra České republiky v Praze. Nacházím se tedy v dalším rohu pomyslného trojúhelníku pacient – poskytovatel – plátce. To, co jsem měl možnost vidět zvenčí, nyní nahlížím zevnitř a musím přiznat, že je to pro mě velmi zajímavé a inspirativní. Pracuji na úseku, který má na starosti úhrady poskytnuté zdravotní péče. Není žádným tajemstvím, že je všechno čím dál složitější a provázanější. Stejně tak je tomu i v naší zdravotní pojišťovně. Tím chci naznačit, že se rozhodně v práci nenudím.

Jak se na tvém profesním životě podepsala stále ještě probíhající pandemie? Současná pandemie doslova převrátila naruby chod celé naší společnosti a nejenak je tomu i v ZPMVČR. SARS-CoV2 odhalil všechny nedostatky a slabá místa současného systému fungování naší pojišťovny a je na nás se s tím vyrovnat a nedostatky odstranit. Věřte, že v situaci, kdy se pravidla mění za pochodu a neustále, a tyto změny mají přímý dopad na

úhrady zdravotní péče z veřejných finančních prostředků, je úspěšné zvládnutí celé situace opravdu velkou výzvou.

U jaké činnosti se po práci nejraději odreaguješ a jaké jsou tvé záliby a koníčky?

Kutilství, turistika, cyklistika a čtení. Doo-pravdy mě baví fyzická práce nebo nějaká pohybová aktivita, protože si u ní, mimo jiné, takzvaně vyčistím hlavu a uspořádám myšlenky.

A poslední otázka: komu předáš štafetu a na čí zповěď se můžeme těšit v příštím zpravodaji?

Myslím si, že málokdo u nás ví, že ve Velaticích bydlí osobnost, která se, díky svým nesporným lidským kvalitám a vysoké

odborné erudici, podílí na velmi zajímavých projektech v environmentální oblasti. Mimo jiné se jedná i o projekt zaoceánské lodi, která je určená ke sběru a zpracování plastů, které se na devastaci moří a oceánů podílí velkou měrou. Kdo je tou famózní osobností? Paní Lenka Szásiová.

Kalendář akcí:

- 6. 7. pohárový turnaj v Kyykkä
- 24.–25. 7. Anenské hody
- 7. 8. Kácení máje
- 27. 8. Turnaj v Boccie + táborák
- 28. 8. Nohejbalový turnaj
- 4. 9. Soutěž TFA Velatice
- 11. 9. Dětský sportovní den
- 20. 9. Kulturní odpoledne – výročí 60 let MŠ Velatice
- 28. 9. BURTUR v Kubb, pohár starosty Velatic

Budou určitě i další akce, u kterých ještě není jasný termín a o kterých vás budeme včas informovat.

At' už máme všeci klid.
Du se očkovat. Tečka.

doctor optic
Moravia

40% SLEVA

NA NEJRYCHLEJŠÍ SAMOZABARVOVACÍ SKLA NA SVĚTĚ!

Transitions[®]
Signature GEN8[™]

DrOptikMoraviaSro @dr.optik_moravia

Masarykovo náměstí 1665/8, ŠLAPANICE,
tel.: 773 260 803, email: slapanice@droptik.cz

www.doctoroptic.cz Akce platí od 1.5. do 30. 6. na vybrané brýlové čočky

Kontakt:

Křehlíkova 94,
Brno-Slatina
+420 778 534 334
veterina@rocovet.cz

ROCOVET
Veterinární ordinace

Otevírací doba :

Pondělí - Pátek
9:00 - 12:00
14:00 - 18:00

- preventivní medicína, diagnostika a terapie onemocnění psů, koček, exotických zvířat
- diagnostika a terapie interních onemocnění, operace měkkých tkání, stomatologie
- Dornova metoda
- specializace na infekční onemocnění (parazitologie), dietologii

Kanuk

Prodej a montáž tradičních kamen
KANUK, která navazují na úspěšnou
éru kamen „Bullerjan“.

Buderus

Prodej, montáž a servis prémiových
plynových kondenzačních kotlů
německé kvality ve Vaší blízkosti!

Poptávejte na:
ETL-Ekotherm a.s., Sívce 503
tel.: 603 154 919, sivice@etl.cz, www.etl.cz

Velatický zpravodaj
2/2021
www.velatice.cz

